Затверджено
наказом Краснопільської
загальноосвітньої школи І-ІІІ ст.
Краснопільської селищної ради
від 30.08.2019 року №212-ОД
Т.в.о. директора школи
_____Л.В.Лебеденко

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ДЛЯ 1-4 КЛАСІВ

Краснопільської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів

Краснопільської селищної ради

на 2019-2020 навчальний рік

Погоджено
на засіданні педагогічної ради
Краснопільської загальноосвітньої
школи І-ІІІ ступенів
Краснопільської селищної ради
протокол від 30.08.2019 № 11
Голова педагогічної ради,
т.в.о. директора школи
_____ Л.В.Лебеденко

Краснопілля – 2019

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
Краснопільської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів Краснопільської селищної ради на 2019-2020 навчальний рік (початкові класи)

І. Загальні засади

Краснопільська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів Краснопільської селищної ради здійснює освітню діяльність в 1-4-х класах у 2019-2020 навчальному році відповідно до Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», Указу Президента України від 13.10.2015 № 580/2015 «Про стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки», Концепції Нової української школи (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»; Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 87 від 21.02.2018 (у 1-3 класах), Державного стандарту загальної початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 462 від 20.04.2011 (у 4-х класах), Положення про загальноосвітній навчальний заклад із змінами, Державних санітарних правил і норм улаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу ДСанПіН 5.5.2.008-01, власного Статуту.

За Статутом Краснопільська ЗОШ – загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів.

Мова навчання в школі – українська.

У 2019-2020 навчальному році в початковій ланці школи функціонуватиме 10 класів, у яких навчатиметься 229 учнів, зокрема:

1-А клас – 26 учнів
1-Б клас – 24 учні
2-А клас – 26 учнів
2-Б клас – 26 учнів
2-В клас – 21 учень
3-А клас – 23 учні
3-Б клас – 22 учні
4-А клас – 20 учнів
4-Б клас – 21 учень
4-В клас – 20 учнів.

Відповідно до нового Державного стандарту початкової освіти, Концепції Нової української школи метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних

особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості.

Початкова освіта має такі цикли, як 1 - 2 і 3 - 4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреби дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності.

До ключових компетентностей належать:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної

поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;
7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;
9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;
10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;
11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння, як читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей здобувачів освіти визначено за такими освітніми галузями:
мовно-літературна (українська мова та література, мови та літератури відповідних корінних народів і національних меншин, іншомовна освіта);
математична;
природнича;

технологічна;
інформатична;
соціальна і здоров'язбережувальна;
громадянська та історична;
мистецька;
фізкультурна.

Навчальні плани для початкової школи розроблені з урахуванням методичних рекомендацій, зазначених у листі Міністерства освіти і науки України від 01.07.2019 №1/11-5966 «Щодо методичних рекомендацій про викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2019-2020 навчальному році», додатку до нього «Початкова школа», Методичних рекомендацій для 3-х класів експериментальних закладів загальної середньої освіти щодо викладання навчальних предметів у 2019-2020 навчальному році, наказу Міністерства освіти і науки від 28.08.2019 №1162 «Про внесення змін до наказу міністерства освіти і науки України від 16.08.2017 №1181».

Навчальний план для 1-2-х класів Краснопільської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів Краснопільської селищної ради розроблено на виконання Закону України «Про освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» відповідно до Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти, 1-4 клас. 2018р., розробленої під керівництвом Р.Б.Шияна, затвердженої наказом МОНУ від 21.03.2018 №268 (Таблиця 1).

У зв’язку з тим, що школа є учасником Всеукраїнського експерименту щодо впровадження нового Державного стандарту початкової освіти, експериментальний навчальний план для 3 класу на 2019-2020 навчальний рік складено на підставі наказу Міністерства освіти і науки України від 28.08.2019 №1162 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 16.08.2017 №1181 «Про затвердження експериментального навчального плану початкової школи експериментальних загальноосвітніх навчальних закладів, які працюють в межах дослідно-експериментальної роботи всеукраїнського рівня за темою «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення початкової освіти в умовах реалізації нового Державного стандарту початкової загальної освіти» (Таблиця 2).

Навчальний план для 4 класів складено на підставі наказу МОН України від 20.04.2018 №407 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти І ступеня» (Таблиця 3).

Навчальний план для індивідуального навчання учениці 2 класу Корх Валерії розроблено на підставі Навчального плану початкової освіти для дітей з аутичними порушеннями тяжкого ступеня; інтелектуальними порушеннями помірного та тяжкого ступенів (додаток 16 до Типової освітньої програми, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 26.07.2018 №814 «Про затвердження типової освітньої програми

початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами).

ІІ. Порядок вивчення окремих предметів, інтегрованого курсу

Навчальний план початкової ланки навчання в школі включає інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову, в якій передбачено додаткові години на вивчення курсів за вибором.

Учителі початкових класів будуть використовувати як додатковий дидактичний матеріал чинні підручники і навчальні посібники, що зазначені в Примірному переліку навчальної літератури, рекомендованої Міністерством освіти і науки України для використання у закладах освіти у 2019-2020 навчальному році (лист МОНУ від 10.06.2019 №1/9-365).

У 1-2-х класах у 2019-2020 навчальному році буде реалізовуватися зміст освітніх галузей у навчальних предметах «Українська мова», «Іноземна мова», «Математика», «Фізична культура», «Музичне мистецтво», «Образотворче мистецтво» та інтегрованому курсі «Я досліджую світ».

Мовно-літературна освітня галузь реалізується в навчальних предметах «Українська мова», «Іноземна мова» та інтегрованому курсі «Я досліджую світ». На вивчення української мови в інтегрованому курсі відводиться 2 години.

Завдання освітньої галузі **«Математична»** реалізуються через вивчення окремого навчального предмета «Математика» та включення програмового змісту з математики в інтегрований курс «Я досліджую світ» (1 година).

Зміст освітніх галузей **«Природнича», «Соціальна і здоров'язбережувальна», «Громадянська та історична» «Технологічна», «Інформатична»** представлений в інтегрованому курсі «Я досліджую світ», зокрема: «Природнича» – 2 год., «Соціальна і здоров'язбережувальна» - 0.5 год., «Громадянська та історична» - 0.5 год., «Технологічна» - 1 год., «Інформатична» (2 класи) – 1 год.

Зміст **мистецької** освітньої галузі реалізується через окремі предмети за видами мистецтва: образотворче мистецтво і музичне мистецтво.

Освітню галузь **«Фізкультурна»** реалізує навчальний предмет «Фізична культура».

У 3-х експериментальних класах зміст дев'яти освітніх галузей реалізується в навчальних предметах: «Українська мова», «Іноземна мова», «Математика», «Фізична культура», «Музичне мистецтво», «Образотворче мистецтво» та інтегрованому курсі «Я досліджую світ».

Мовно-літературна освітня галузь реалізується в навчальних предметах «Українська мова», «Іноземна мова» та інтегрованому курсі «Я досліджую

світ». На вивчення української мови в інтегрованому курсі відводиться 2 години.

Завдання освітньої галузі **«Математична»** реалізуються через вивчення окремого навчального предмета «Математика» та включення програмового змісту з математики в інтегрований курс «Я досліджую світ» (1 година).

Зміст освітніх галузей **«Природнича», «Технологічна», «Соціальна і здоров'язбережувальна», «Громадянська та історична»** представлений в інтегрованому курсі «Я досліджую світ», зокрема: «Природнича» – 2 години, «Технологічна» - 1 година, «Соціальна і здоров'язбережувальна» - 0.5 год., «Громадянська та історична» - 0.5 год.

Інформатична освітня галузь реалізується через навчальний предмет «Інформатика».

Зміст **мистецької** освітньої галузі реалізується через окремі предмети за видами мистецтва: образотворче мистецтво і музичне мистецтво.

Освітню галузь **«Фізкультурна»** реалізує навчальний предмет «Фізична культура».

У 4 класах освітні галузі будуть реалізовуватися засобами таких навчальних предметів:

- **мови і літератури**: українська мова, англійська мова;
- **математика:** математика;
- **природознавство:** природознавство;
- **суспільствознавство:** Я у світі (4 класи);
- **мистецтво:** музичне мистецтво, образотворче мистецтво;
- **технології:** трудове навчання, інформатика (4 класи);
- **здоров'я і фізична культура:** основи здоров'я, фізична культура.

Навчання учнів 1-2-х класів здійснюватиметься за Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти, 1-4 клас, 2018р., розробленою під керівництвом Р.Б.Шияна, затвердженою наказом МОНУ від 21.03.2018 №268.

Пілотування Нової української школи в 3-х класах здійснюватиметься за Модельними програмами, розрахованими на цикл 3-4 клас. Програма «Я досліджую світ» структурована за темами, «Українська мова» - за тижневими модулями, «Математика» - за орієнтовним потижневим плануванням.

Навчання учнів 4 класів у 2019-2020 навчальному році здійснюватиметься за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти І ступеня, затвердженою наказом Міністерством освіти і науки України від 20.04.2018 №407 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти».

Вивчення англійської мови в початкових класах буде здійснюватися за Типовими освітніми програмами з іноземних мов для закладів загальної середньої освіти: початкова школа: іншомовна освіта + Державний стандарт початкової освіти. – К.: ТД «ОСВІТА-ЦЕНТР+», 2018.

Викладання музичного мистецтва в 1-4 класах, англійської мови в 1-4 класах, інформатики в 3-4 класах буде здійснюватися спеціалістами з даних предметів.

У 1-2-х класах у 2019-2020 навчальному році вивчатиметься курс за вибором «Каліграфія» за Навчальною програмою «Каліграфія» (Програми курсів за вибором для ЗНЗ. Варіативна складова Типових навчальних планів. Книга 3. Нікулочкіна О.В. 1-4. Мандрівець (лист ІМЗО від 06.04.2016 № 2.1/12-Г-129) за рахунок варіативної складової навчального плану (1 година на тиждень).

З метою забезпечення адаптації учнів 1 класу до шкільного навчання, уникнення перевантаження дітей учителями будуть використовуватися різні форми організації навчального процесу.

У 3-х класах вивчатиметься курс за вибором «Розвиток творчих здібностей» за Навчальною програмою «Розвиток творчих здібностей», рекомендованою Міністерством освіти і науки України: 1-4 класи: посібник для вчителя / Л.І Чмельова. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2016.

У 4 класах буде здійснюватися вивчення курсу "Зарубіжна література" за Навчальною програмою «Зарубіжна література» (Програми курсів за вибором для ЗНЗ. Варіативна складова Типових навчальних планів. 1-4 класи. Книга 1), Мовчун А.І. 2-4. Мандрівець (лист ІІТЗО від 05.03.2014 № 14.1/12-Г-317) - по 1-й годині на тиждень у кожному класі.

Метою вивчення даного курсу є виховання в учнів загальнолюдських і національних духовних цінностей, розширення в них культурно-пізнавальних інтересів, формування інтересу до читання.

У 4 класах вивчатиметься курс «Права дитини» (по 1 годині на тиждень) за Навчальною програмою «Права дитини» Мовчун А.І., Харсіка Л.І. 1-4 Генеза (лист ІІТЗО від 30.07.2014 №14.1/12-Г-1399).

Курс «Права дитини» у школі І ступеня сприятиме формуванню у дітей молодшого шкільного віку правової культури, що складається передусім зі свідомого ставлення до своїх прав та обов’язків, поваги до законів і правил людського співжиття, готовності дотримувати їх.

Для учнів початкових класів визначений розвантажувальний день – четвер. У цей день загалом проводяться уроки з освітніх галузей: «Мистецька», "Технологічна", "Фізкультурна".

Календарне та поурочне планування здійснюється вчителями відповідно до методичних рекомендацій з використанням друкованих та електронних джерел.

У другій половині дня для учнів 1-4 класів будуть працювати 5 груп продовженого дня, в яких перебуватиме 157 учнів.

ІІІ. Структура навчального року

У 2019-2020 навчальному році заняття в початковій школі будуть здійснюватится за семестровою системою:

І семестр - з 2 вересня по 27 грудня;

ІІ семестр – з 13 січня по 29 травня.

Тривалість уроків у 1-х класах – 35 хвилин, у 2-4 класах – 40 хвилин.

Упродовж навчального року для учнів проводяться канікули:

осінні - з 28 жовтня по 3 листопада;

зимові - з 28 грудня по 12 січня;

весняні - з 30 березня по 5 квітня.

Фактичне виконання навчальних програм фіксується в Класному журналі відповідно до Інструкції щодо заповнення Класного журналу для 1-4-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 08.04.2015 № 412, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 27.04.2015 за № 472/26917 та з урахуванням методичних рекомендацій щодо заповнення Класного журналу для 1-4-х класів загальноосвітніх навчальних закладів (лист Міністерства освіти і науки України від 21.09.2015 № 2/2-14-1907-15 та лист МОН від 22.05.2018 № 1/9-332).

Відповідно до Порядку проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07.12.2018 року №1369, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02 січня 2019 року за №8/32979, учні 4 класів, які завершують здобуття початкової освіти, проходять державну підсумкову атестацію.

Режим роботи школи: п’ятиденний навчальний тиждень, одна зміна.